

# ІНСТИТУЦІЙНІ ОСНОВИ ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ В УКРАЇНІ

Тацій Ю. В.

здобувач СВО Магістр, ОПП Зв'язки з громадськістю,  
спеціальність 281 Публічне управління і адміністрування  
Науковий керівник – Мирна О.В., к.е.н., доцент, доцент кафедри  
публічного управління і адміністрування

Корупційні злочини вносять дезорганізацію в роботу сучасної системи державного апарату України, а державний чиновник, що використовує своє службове становище для особистого збагачення, дискредитує авторитет влади перед окремою особистістю, громадянським суспільством і державою в цілому. Демократично розвинені країни йдуть шляхом надання переваги превентивним заходам над каральними, часто в громадянському суспільстві корупція не отримує широкого розголосу в засобах масової інформації й попереджається перш, ніж вона починає завдавати істотної шкоди системі державного управління.

Таблиця 1

## Видовий ракурс антикорупційних органів влади

Найменування	Статус	Законодавче регулювання факту створення / антикорупційних повноважень
Національна рада з питань антикорупційної політики	консультативно-дорадчим органом при Президентові України	Указ Президента України «Положення про Національну раду з питань антикорупційної політики» від 14 жовтня 2014 року № 808/2014
Міністерство юстиції України	центральний орган виконавчої влади	Про затвердження Положення про міністерство юстиції України: Постанова Кабінету Міністрів України від 02.07.2014 № 228 [2]
Національне антикорупційне бюро України (НАБУ)	державний правоохоронний орган	Указ Президента України «Про утворення Національного антикорупційного бюро України» від 16 квітня 2015 р. № 217/2015
Національне агентство з питань запобігання корупції (НАЗК)	центральний орган виконавчої влади зі спеціальним статусом	Закон України «Про запобігання корупції» від 14 жовтня 2014 р. № 1700-VII [3]
Спеціалізована антикорупційна прокуратура	самостійний структурний підрозділ Генеральної прокуратури України (на правах Департаменту)	Положення про Спеціалізовану антикорупційну прокуратуру Генеральної прокуратури України [4]
Національна поліція	центральний орган виконавчої влади	Про Національну поліцію: Закон України № 580-VIII редакція від 01.01.2019 р. [5]
Антикорупційний суд	постійно діючий вищий спеціалізований суд	Про Вищий антикорупційний суд: Закон України № 2447-VIII редакція від 07.06.2018 р. [6]

Джерело: узагальнено автором

Проте спеціалізовані агентства із запобігання та протидії корупції в країнах Європи, таких як: Словенія (Комісія із запобігання корупції), Македонії (Державна комісія із запобігання корупції), Румунія (Національне агентство доброчесності Румунії), не є уніфікованими [1]

Проаналізуємо напрямки діяльності координаційного центру антикорупційної політики в державі – НАЗК як органу з превентивними

антикорупційними повноваженнями. Відповідно до Закону України «Про запобігання корупції» [3] основними завданнями НАЗК є забезпечення організаційних засад функціонування системи запобігання корупції в Україні, визначення змісту та порядку застосування превентивних антикорупційних механізмів, правил щодо усунення наслідків корупційних правопорушень, запровадження міжнародних антикорупційних стандартів і втілення найкращого досвіду протидії корупційним проявам у системі державного управління. Попередження вчинення корупційних правопорушень як функції НАЗК повинно відбуватися через своєчасне виявлення та усунення чинників (факторів), що дають змогу вчиняти корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення, контроль за дотриманням антикорупційних правил політичними партіями, чиновниками та політиками, роботу із викривачами корупції тощо.

Зазначимо, що антикорупційні органи влади – це державні органи, які відповідно до повноважень передбачених законом реалізують превентивні та контрзаходи щодо корупційних злочинів і правопорушень, пов'язаних із корупцією. Процес законодавчого урегулювання статусу суб'єктів у сферах запобігання і протидії корупції триває, а заради суттєвого впливу на зниження загальнодержавного рівня сприйняття корупції суспільством і дієвості цих органів, зокрема, вони повинні бути незалежними, самостійними в прийнятті рішень, мати високопрофесійних співробітників і достатнє матеріально-технічне забезпечення, чітко прописані на законодавчому рівні відповідні права та обов'язки.

### **Список використаних джерел**

1. Антикорупційні органи країн Європи: ключові превентивні механізми. Збірка-звіт кращих практик для НАЗК, 39 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : [http://dhrp.org.ua/images/newsarticles/20160219/Commission\\_ua\\_small.pdf](http://dhrp.org.ua/images/newsarticles/20160219/Commission_ua_small.pdf)
2. Про затвердження Положення про міністерство юстиції України: Постанова Кабінету Міністрів України від 02.07.2014 № 228 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/228-2014-%D0%BF>
3. Про запобігання корупції: Закон України від 14 жовт. 2014 р. № 1700-VII // Відом. Верхов. Ради України. – 2014. - № 49. – Ст. 2059.
4. Положення про Спеціалізовану антикорупційну прокуратуру Генеральної прокуратури України : Наказ Генеральної прокуратури України від 12 квітня 2016 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0149900-16>
5. Про Національну поліцію: Закон України № 580-VIII редакція від 01.01.2019 р. / Офіційний сайт ВРУ [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19>
6. Про Вищий антикорупційний суд: Закон України № 2447-VIII редакція від 07.06.2018 р. / Офіційний сайт ВРУ [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2447-19>